

FINANCIAL BUSINESS

Voting of Demands for grants for the year 1983-84

Mr. Speaker.—Discussion and Voting on the following Demands for Grants for the year 1983-84. Demand Nos. 33, 34, 43, 44, 45 and 46. Before we start the discussion I would like to bring to the notice of the House that the concerned Minister is not in station. Therefore, I would call upon the Hon'ble Minister for Minor Irrigation to move the motion.

DEMAND NO. 33 – MINOR IRRIGATION

SRI R. N. LAKSHMIPATHY (MINISTER FOR MINOR IRRIGATION): Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 15,36,00,000 on Revenue Account and Rs. 17,89,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1984 in respect of “Minor Irrigation”.

DEMAND NO. 34 – IRRIGATION, NAVIGATION, DRAINAGE AND FLOOD CONTROL PROJECTS

“That a sum not exceeding Rs. 80,06,00,000 on Revenue Account and Rs. 193,04,04,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1984 in respect of ‘Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control-Projects”

DEMAND NO. 43 – PUBLIC WORKS (EXCLUDING CONSTRUCTION)

“That a sum not exceeding Rs. 59,64,94,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1984 in respect of “Public Works (excluding construction)”.

DEMAND NO. 44 – BUILDINGS

“That a sum not exceeding Rs. 7,14,53,000 on Revenue Account and Rs. 24,35,73,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1984 in respect of “Buildings”.

DEMAND NO. 45 – ROADS AND BRIDGES

“That a sum not exceeding Rs. 47,34,00,000 on Revenue Account and Rs. 21,91,80,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1984 in respect of “Road and Bridges”.

DEMAND NO. 46 PORTS AND WATER TRANSPORT SERVICES

“That a sum not exceeding Rs. 1,23,00,000 on Revenue Account and Rs. 3,55,46,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1984 in respect of “Ports and Water Transport Services”.

The Question Was Proposed

Mr. Speaker.--All the Demands are before the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಹೊಂದರ್ಪಣೆ ಪರಪಾರ್ಸನ್ಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಅದು ಖಾತೆ ನಲ್ಲಿದೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ (ಬಾದಾಮಿ).—ಸನ್‌ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವತ್ತು ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ ಮೇಲೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ನಾನು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಈವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯ ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಲೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಎದುರಿನಿಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಸುಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೂಡ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಧಾನ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ 30 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಾರು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಇವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ಬಹುಶಃ 30 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಗಲಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಗಲಿ, ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಗಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು ಐದುನೂರು ಅರುನೂರು ಜನರನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು 2-3 ಜನರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿರುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಫಿಕೇಶನ್ ಮಾಡಿ 100ಕ್ಕೆ 100ರಷ್ಟು ವರ್ಗಾವಣೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು 3-4 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 2-3 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ 2-00 p.m.

ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ದಿವಿಜನ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಯೆನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಡೆದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಅಪ್ರೆನ್-ಕ್ಯುಪ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿ

ಯರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಸ್ವೆಪಲ್ ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಮಧ್ಯ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಹೋಗಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರಮಪಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮೃಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಇವರ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೇ ಯಾರುಯಾರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು 5 ಸರ್ವೆಗಳ ನಂತರವೂ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಂತಹವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೇ ಮೇಲೆ ಬಂದು 5 ಸರ್ವೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಗಾವಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದದಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಸಂತೋಷದ ಭಾವನೆ, ಅಸಹಕಾರದ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ತಮಗೆ ಬೇಡವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾನ್-ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರೇವರು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಅದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅರ್ಬನ್-ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದವರನ್ನು ಪಿ.ಎಚ್.ಇ. ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಎಚ್. ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್ ಪರ್ಟ್ ಆದವರನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದವರನ್ನು ಅದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞತೆ ಪಡೆದವರನ್ನು ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೀರಕ್ಷಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಮೊದಲಿನ ನಿಲುವಿಗೆ ತಿರುಗಿದ್ದರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೇ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈಗ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಲು ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಕಾನ್ಸಿಡ್ನಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರೇ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಚೀಪ್-ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇವರೇ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಲಹೆ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು 9 ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಲು ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ನಡೆದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೋಮಿಗ್ ಸೇರಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಹರಿದನ ಮತ್ತು ಗಿರಿದನರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 23 ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿವೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ 12 ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಕೋಮಿನವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಬೇಡವೋ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದರೆ ಇತರೇ ಕೋಮಿನವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹರಿದನ ಮತ್ತು ಗಿರಿದನರ ವೈಕಿ ಇಲ್ಲವೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ವೈಕಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಯಾರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದ ಕಾರಣ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಕುಸಿದಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಅಧಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ಮುಂಖಂಡರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಫೈಯಿಂಗ್ ಸ್ಟಾಡನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸ್ಟಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್ವರರಾವ್ ಎಂಬವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಗಳು ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜೆನಾಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಟಾಡ್ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಆದವು ? ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು ? ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಟೆಪಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ವರೆಗೆ ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕೆಲವರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಫೈಯಿಂಗ್ ಸ್ಟಾಡ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇದರಿಂದ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಈ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನವರು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಲೋಪದೋಷವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೇ 31 ವರುಕೊಂಡರೆ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆವರೇಜನಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆವರೇಜ್ 31 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆವರೇಜ್ ಸುಮಾರು 100 ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ 52 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಹೀಗಾಯಿತೆಂದು ಅಭಿಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆವರೇಜ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ನೆರೆರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ 52 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಆಗಿವೆ. ಅನ್‌ಮೆಟಲ್ ರೋಡ್, ಅಸ್‌ಪಾಲ್‌ಟಿಂಗ್ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ನೀವು ಯಾವುದೇ ರಸ್ತೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ನೋಡಿದರೆ ಹೋದವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಎಸ್‌ಲೇಷನ್ ಬಾರ್ಜಸ್‌ಗೆ ನೀವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೇವಲ 13 ಸಾವಿರ ಅನ್‌ಮೆಟಲ್ ರೋಡ್‌ಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ 1 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂ, ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 13 ಸಾವಿರ ಅನ್‌ಮೆಟಲ್ ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ. 26 ಸಾವಿರದ 295 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಸ್‌ಪಾಲ್‌ಟಿಂಗ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕು. 1 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು 75 ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಬರಬಹುದು. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ಸ್ಪಲ್ಪ ಸ್ಪಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವುದೇ ವಾಹನ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಲ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು 100 ಚೀಲ ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕೆಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೇಳಿದರೆ, ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು 40-50 ಚೀಲ ಸಿಮೆಂಟ್. ರಿಕ್ಟ್ರೋಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಳತಕ್ಕ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ದೋಷವಿದೆ, ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ

ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ರೋಡ್ಸ್, ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಇವುಗಳ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 'ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್' ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್, ರೋಡ್ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದಾಗಿ 7ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಹೈವೇಗೆ 6000 ರೂಪಾಯಿ, ಮೇಜರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ 4000 ರೂಪಾಯಿ, ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ 3,500 ರೂಪಾಯಿ, ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನೀವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಗೆ ಈಗ ಏನು 6 ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಆಗ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುವ ಹಾಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ 20 ಸಾವಿರ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಂದರೆ 20 ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಇದ್ದರೆ 2 ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅದರಿಂದ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಎನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆ.ಆರ್. ನಗರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವಾಗ, ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್‌ರವರು ಬಂದು ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ಬೇಗ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಲ್ಲಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ವೆಣೆ ಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಫಂಡ್ ಬಾಕಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು:--ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ:--ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿಯಮಗಳು ತಪ್ಪು, ಹೇಗೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ. ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ 37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. 37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಹೋದವರ್ಷ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪದವಿ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈಗ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಗತ್ತಂತರವಿಲ್ಲ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು, ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಆಗಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಪಾನ್‌ವರ್ಕ್ ಮತ್ತು ನಾನ್‌ವರ್ಕ್ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಿರಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಂದಿರತಕ್ಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನೀವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ

65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೂಡ ಹಣ ಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಕಾಯಿದೆಯ ಎಡರುತೊಡರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಖುದ್ದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದು ಆ ಎಲ್ಲಾ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹಾಗೂ ಕೆನಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇದೇ ದಿವಸ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಯಾವೈಸೆ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಫಲವಾದರೂ ನಮಗೆ ಏನು ? ಆದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಹಣ ಲಾಪ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಹಣವನ್ನು ಇವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೀ ನಾಟಕದ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಈಗ ಇಲಾಖೆಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಚೆಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಈಗ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ನೀವು ನಾರಾಯಣಪುರ ಡ್ಯಾಮ್‌ನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಡ್ಯಾಮ್‌ನ್ನು ನೀವು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಡ ದಂಡೆ ಮತ್ತು ಬಲ ದಂಡೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಹ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗಲೇ ನಾವು ಈ ಡ್ಯಾಮ್‌ನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮಾಡಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದಂತಹ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು 24 ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸುಮಾರು 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕರೆಸಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು

ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಲ್ಲಿನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತರುವುದರೇ, ಅದರ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅರ್ಜಿಪ್ರೇಷಣೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು 8 ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಜೊತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ದಿವಸ ಸಹ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನ ಅಡ್ಡಗಾಲ ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಹತ್ವ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ಸಿಕ್ಯಾ ಅಂಡ್ ಸಿಕ್ಯಾ ಎನ್ನುವಂಥ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಫಸಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು 100 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನು ಬಹುದು. ಅವರು ಆ ಸಾರಾಂಶವುರದ ಕಾಂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಾಂಶವುರದ ಡಾಮ್ ಮುಗಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರೇ ಕಾರಣರೆಂದು ಇವತ್ತು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು, ಅವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಡತಡೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅಪ್ಪರ್ ಕೆಡ್ಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡತಡೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ಕೆಡ್ಡ್ ಯೋಜನೆಯ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವೈಷಮ್ಯ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸೇವಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇನ್ನರೇ ಅಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು; ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸೇವಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳು 1983ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಡಾಮ್‌ನಿಂದ 2-30 p.m.

ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸೇವಕ ಮಾಡಿದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಫಟಪ್ರಭಾ, ತುಂಗಭದ್ರಾದಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ, ದಿಂದಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು 1985 ರೊಳಗೆ ಹುಕ್ಕಾರಿ ಗೋಕುಲಸಹೇಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಇದೆ. ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಮಿಷನರೇ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 1985ರ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇದೆ, ಇವತ್ತು ಫಟಪ್ರಭಾ ಆಗಲಿ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಆಗಲಿ, ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೋಟಾಂಕರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದೇ

ನೆಂದರೆ ಪಾನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ ಜನರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಾಯದ ಯೋಜನೆಗಳು, ಅವರು ಪಾನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಲ್ಲಿ, ನಾನ್ ಪಾನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ 132 ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಕ್ರೂಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಶೇಕಡಾವಾರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನೀರಾವರಿ. ಯಾವ್ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುತ್ತದೋ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮ ಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಈ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು, ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಮತ್ತು ಬೆನಿಫಿಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಎನಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಇ. ಆಗಲೀ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಆಗಲೀ ಎರಡೂ ಕೂಡ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ಯಲ್ಲಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಹಿತ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಿಚೀಛಿಸಿ ನೀರಾವರಿಗೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂತಹ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂಥ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಫಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬಹಳ ಅಂತರ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರಿಗೇಶನ್ ಪೊಟೆನ್ಶಿಯಲ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಾಕಿದಂಥ ದುಡ್ಡು ಕೂಡ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡಾಮ್ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಹೋದ ಸಲದಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ, ಆರು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಇರಿಗೇಶನ್ ಪೊಟೆನ್ಶಿಯಲ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಎರಡು ನೂರು, ಮೂರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ತೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಭಾಗದ ಕನಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಶನ್ ಪೊಟೆನ್ಶಿಯಲ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣ ನೀಡಿದ ಪಡಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಉಪಯೋಗದ ಗುರಿ ಇರಬೇಕು. ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ

ಎಕ್ಸಿ ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿ ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಅವರವರದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಇದೆ. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮೊದಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಟಾರ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಟಾರ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿ ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಥವಾ ಒಂದು ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ವೆಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳು, ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಇರಲಿ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ರಿವ್ಯೂ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಅಥವಾ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಕಳೆದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ, ಅಥವಾ ಈ ದುಡ್ಡು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗಿ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅಂತಹ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡು ಏನಿದೆ ಅದು ಸದುಪಯೋಗಿ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ? ಅಲ್ಲಿ 17 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಎಡದಂಡೆ ಬಲದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಕಾಲುವೆ ತೋಡಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು, ಫೀಲ್ಡ್ ಚಾನ್ಸಲ್ ಆಗಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರವರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತೊಂಬತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ತೊಂಬತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಅಲ್ಲ ಏವತ್ತು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೂ ಕೂಡ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸ್ವಾಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಷನ್ ಮಾಡಿ ಯಾವಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಫೋಟೆನ್ಶಿಯಲ್ ಕ್ರಿಯೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ನರಗಂದದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಫೋಟೆನ್ಶಿಯಲ್ ತೋರಿಸಿಬಿಡುವುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನೇ ಕೊಡದಿರುವ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳಿವೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಅಜೀವ್ ಮಾಡಿ ದಾರೋಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬ್ಯಾಟರಿಗೆ ರಿಬ್ಬನ್ ಕಟ್ಟಿ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನೀರು ಹೋಯಿತು. ನೀರು ಹೋದದ್ದು ಕೊನೇ ಜಮೀನಿನವರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ತಾರೆ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ದಿಂದ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆ ಜಮೀನಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಜಮೀನಿನ ಒಳಗೂ ನೀರು ಮಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬ್ಯಾಟರಿ ಒಳಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಮೀನಿನ ಒಳಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಹೇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಜವಾಬ್ದಾರನ್ನಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕಾಲುವೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಂದ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಫೋಟೆನ್ಶಿಯಲ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂತಹ ದುಡ್ಡು ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಹಣ ಮರುಪಾವತಿಯಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಸದುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಸಮಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಲಂಕುಷವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು

ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇದೆ. ಫಂಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಒಂದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ 20 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್‌ಗಳು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 100 ಚೀಲ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೇಳಿದರೆ ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ 40 ಚೀಲ ಮಾತ್ರ, 40 ಚೀಲ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ 100 ಚೀಲದ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು? ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸರಬರಾಜಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿಡಕ್ಸ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಪೂರ್ತಿ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಹಾಗೂ ಫಂಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಇವೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಆ ಲೋಪದೋಷವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗಲಿ, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲಸಗಳಾಗದಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಾವು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಡುವುದಾದರೆ, ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ದುಡ್ಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮರು ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೆಕ್ಷರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂತಹ ದುಡ್ಡು - ಯಾವುದೂ ಮರು ಸಂದಾಯವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ರೈತರು ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ರೈತರು, ಅವರು ಕೂಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಪಾಟರ್ ರೇಟ್ ಆಗಲಿ, ಮತ್ತೊಂದಾಗಿಲಿ ಸಂದಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಅನ್‌ಗೋಯಿಂಗ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ-ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಲಾಭವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವನಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಉಪವಾಸ ಇರುವವನಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇವತ್ತು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಂತ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಪೂರ್ತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಮೈನಾಟೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈನಾಟೆನ್ಸ್ ಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮೈನಾಟೆನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವತ್ತು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅನ್‌ಆಧರೈಸ್

ಕ್ರಾಪಿಂಗ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಆಗಲಿ, ಮತ್ತು ಮೇಲಾಗಿ ನೀರನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಮತ್ತು ಮೇಲಾಗಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಜೋಳ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂದರೆ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂದರೆ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂದರೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಪೂರ್ತಿ ಕೊಲ್ಲಾಪ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇವಲ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಶಿಸ್ತಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಾಯಿದೆ ಜಾಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆನ್ ಆಥರೆಸ್ಡ್ ಕ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಒಡೆದರೆ, ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪಟಗಾವನ್ನು ಒಡೆದರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಗ್ರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಆಕ್ಟ್ ಪೂರ್ತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆ ಸಮಿತಿ ಕೂಡ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ಓದಿ, ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಆ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಆ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಆ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿಸೈನ್ ಅಂತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕೆಲವರ್ಷ ಗಾಗಲಿ, ಬ್ಲಿಡ್ ಗಾಗಲಿ, ಆಕ್ಟ್ ಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಟಿನಲ್ ಗಾಗಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಡಿಸೈನ್ ಗಳೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್, ಡಿಸೈನ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ ಡಿಸೈನ್ ಎಂದರೆ, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಇರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಆಯಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದದ್ದಾಗಿ ಡಿಸೈನ್ ಮಾಡುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ ಡಿಸೈನ್ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಡಿಸೈನ್ ಮಂಜೂರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ ಡಿಸೈನ್ ಯೂನಿಟಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಂಜೂರಾಗುವುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ, ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಪ್ಪಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಲ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ. ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಇಂದು ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ- ಆದರೆ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ನ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುರೇಷನ್ ಕೂಡ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತಹ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾರು ತಜ್ಞರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ

ಹೋದರೆ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ ದಕ್ಷರು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಹಾಕಿದ 2 ವಾರದಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದೆ ರಜಾ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಯಾರು ಏಕ್ ಪರ್ಫೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲೇಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತಾವು ಸ್ವಾಫ್ ಏನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಕಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂಥಾ ಡಾಂನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ. ನಾನೂ ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಯ್ಲಾ ಭದ್ರಾ ಈ ಡಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪ ಆದಾಗ ಅದು ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. 200-300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ತರಹ ಡಾಂ ಕಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಡಾಂ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಎವಾಲ್ಯುಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಬಸರ್ವೇಷನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇದ್ದಾಗ ಹಿಡಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅದರ ಕೆಲಸ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲಾ ಅದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಕೊಡ ತಾವು ಡಾಂ ಸೆಟ್ಪಿ ಸೆಲ್ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾವು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಡಾಂ ಏನು ಇವೆ ಅವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅದರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅನಾಹುತವಾದರೆ ಅದರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಏಂಜೂರೂ ಸಹ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಾಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸೆಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸೆಲ್‌ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಎಷ್ಟಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಗಿದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಇವೆಲ್ಲದರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಆಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಯಿದೆ ರೂಪಾವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸೆಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲೋಪದೋಷ ಬರದ ಹಾಗೆ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಈ ಕಾಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸೆಲ್ ರೀತ್ಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ತಾವು ಬಾಗಲ್‌ಕೋಟೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. 16000 ಜನ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಬಾಗಲ್‌ಕೋಟ್ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾಚುಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪೂರ್ತಾ ವಿವರಣೆ ಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದೆ, ಏನು ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಇವೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು

ಪ್ರಪಂಚದ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಾನ್ಸಿಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜನರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 2-2½ ಲಕ್ಷ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿದೆ ನಾರಾಯಣಪುರ ಡ್ಯಾಂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಏನು ಹಾನಿಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಗ ಇದ್ದಂಥಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 5 ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಾಟರ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ದ್ವರೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಥವಾ ಬಾಕ್‌ವೆಲ್ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲಾದರೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲಾ ಅಮೇಲಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ರತಕ್ಕಂಥಾ ನಿಲುವು ಏನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಬ್ ಮರ್ಷಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿ ವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಇದರ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಪ್ರೋಪೋಸಲ್ ಅನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರೋಪೋಸಲ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚೆಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ, ನೀವು ಈಗ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇ. ಇನ್ನು 7 ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಪ್ಪೀನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಈಗ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸ ಕೇವಲ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೋದ ಸಲ ನಾವು 54 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಈಸಲ ತಾವು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ. ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವು ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ನಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮಗಿಂತ ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ದಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರೇ ಆಗಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ, ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅನುಕಂಪ ಇರಲಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಆಗಬಾರದ ಹಾನಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮತುಬರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಪಕ್ಷ ಈ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಡಳಿತದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ತಾವು ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಬಹುದು ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ (ಬೀರೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 3-00 p.m.

ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಕೇವಲ 8 ತಿಂಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಏನೇನು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಅದಲ್ಲವು ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ತಾವುಗಳು ಈ ಕಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವಿವಾರ್

* ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಭಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಗೀನೂ ಬೇಸರ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಎದೆಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ, ಯಾವುದೇ ಪಗಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಶಾಸಕರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕು, ಅಂಥವರನ್ನು ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂತರ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಇಲಾಖೆ, ಉತ್ತಮವಾದ ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲನೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ? ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. 19 ಜೈಲಿಗಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶವೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು 8 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ರಸ್ತೆಗಳು ನಾಡುರಸ್ತೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ನಾಡುರಸ್ತೆಗದೆ ಇದ್ದು ಬಿದ್ದ ಗುಂಡಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯಬೇಕು. ಸುಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶ್ರಾಫಿನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಭಾವ ಇತ್ತು. ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇವರು ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೇಗು ಲೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಬಿಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡಗಳು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಇವೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದವರು ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅನೇಕವು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಒಬ್ಬರೇ ಮಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರೂ ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅತಿಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾನ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ದಿವ್ಯಾಂಶ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ದಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಮಹತ್ವದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೋಟೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ? ಇದು ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗೌರವ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಖಾರ್ಗೆ.—ನಾನೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಬಿಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಹೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವೇ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಬೀಗವನ್ನೂ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

Mr. Deputy Speaker.—Not only ministers, but officials also taking down.

Sri M. Mallikarjuna Kharge.—They treat this House so lightly. It is an insult to the House. We are not concerned with the members. ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. I want to know which are the points he has noted down ?

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ನೀವು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯನವರು ಯಾವ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. To the extent possible they have taken notes.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ರೂಲನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ ನಂ. 177, 178, 179, 180, 181 ಮತ್ತು 182 ಇಷ್ಟೂ ಕೂಡ cut motions and voting demands ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈ 5-6 ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ conditions of admissibility of cut-motions ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ ಮೋಷನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.

“It shall relate to one demand only ;

It shall not refer to a matter which is not primarily the concern of the State Government.

It shall not relate to expenditure charged on the Consolidated Fund of the State.

Whether it is charged to the expenditure of the consolidated fund. ಇದೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಬೇರೆ. ಕಲೆಕ್ಟಿವ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಕಲೆಕ್ಟಿವ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಆರ್ಡೆರ್ಸ್ ಯಾರೋ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದು ಬಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾಪತ್ತೆ. ಇವರೂ ಅರ್ಧ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅರ್ಧ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

Sri P. Ramdev.—That is not correct.

(Interruptions)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರ ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಇವರು

ಇದ್ದರು, ಬೆಳಗ್ಗೆ ಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲವರೆಗೆ ಇದ್ದರು, ಸಂತೋಷ. ಹಾಗಾದರೆ ಹೋಂ, ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ, ಲಾ. ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಎಲ್ಲಾ ನೀವೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಿಡಿ. ಇತರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. There is no seriousness in the discussion and that too in PWD so many things are asked. You must impart seriousness in the discussions. I would request the hon. Deputy Speaker to see that some direction is given. I would request you to tell them this is the feeling of the House that the concerned Minister must be present when there are discussions on his department. I don't know whether the Ministers have gone to London or Delhi. Whenever they must have gone, but they must be present here. I would request you to give such a direction to the ministers. Then only they will be present. This is my humble submission.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿದಂಥ ವಿಷಯ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ; ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದೇ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ದಯಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯಲಾರದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ನಮ್ಮ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ 5 ನಿಮಿಷ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ರೈತರು, ನಾನೂ ರೈತನೇ, ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದ್ದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಷ್ಟು ರೈತರು. ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪರಕ್ಕಷಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರಕ್ಕೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಹಾರಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಿರಿ ? ಇದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು 4 ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪೂರ್ಣ ಪಾಠವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಂಡಿಸಿದೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಭುತ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರು ಬಹಳ ಸಮರ್ಥರೂ ಹೌದು, ತಜ್ಞರೂ ಹೌದು. ಇಂಜಿನಿಯರೂ ಹೌದು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ 36 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೊತುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಈ ಲೋಕೋಪ

* ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಬಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಉತ್ತಮವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸಮರ್ಥವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ, ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪ್ರೈರಿಫೈ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಡಾ|| ಕೆ.ಎಂ.ಪಿ. (ಕುಮಟಾ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದು ಜನತೆಗೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಈ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಜನತೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಲೋಪದೋಷಗಳಾದರೂ ಅದು ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎದುರಾಣಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದು ಅತಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತುಂಬಿರತಕ್ಕ ಖಾತೆ ಎಂದು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ನ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಾದರೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಹಾನಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ 1 ಕೋಟಿ, ಅಥವಾ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪೋಲಾಗಿ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸಹ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಹಾಕಿದಂಥ ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಾಕಿದಂಥ ಹಣ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದ ಪೋಲಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೇ ನಂದರೆ ಎಸ್ಪಿ.ಮೇಟರ್‌ನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರಂಟೇಜ್ ಲಾಸ್‌ಗೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಜನ್ ಇಟ್ಟು ಎಸ್ಪಿ.ಮೇಟರ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಾಸ್‌ಗೆಂದು ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಹಣದಿಂದಲಾದರೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

* ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಂದರೆ ಅಮೆಯ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸೀ ಎರೋ ಜನ್‌ನಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರು ರೆಕಮಂಡೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 2 ತಿಂಗಳಿಂದ ನಾನು ಫೈಲ್ ಹಿಂದೇನೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ನೋಟ್ ಬರೆದರು, ಅನಂತರ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಸಹ ಬರೆದರು ಇಷ್ಟಾಗಿ 2 ತಿಂಗಳಾದರೂ ಇನ್ನು ಕೂಡ ಆ ಕೆಲಸ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ಅತಿ ಜರೂ ರಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆ ಫೈಲ್ ಹಿಂದೇನೆ 2 ತಿಂಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಾಡಿದಾಗ, ಆ ಫೈಲ್ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ನಿಂದ, ಅಂಡರ್‌ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಂದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಪುನಃ ಅದೇ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪುನಃ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಗನೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಕೇವಲ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನಿಧಾನ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ, ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಾಧನ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ 185 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತೋ, ಯಾವ

ಕೆಲಸವಾಯಿತೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಶರ್ ಇಲ್ಲ, ಟೆಪ್ಪರ್ ಇಲ್ಲ, ರೋಡ್ ರೋಲರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ 20-25 ಟೆಪ್ಪರ್ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 8 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮಳೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು 4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಿಷನ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಗತ್ಯವಾದ ಜಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ಅದನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್ ಇಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಬೇರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರವರಿಗೆ ಸಲಾಮು ಹೊಡೆದು ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವನ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಜಲ್ಲಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕ್ರಶರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಟಾರ್ಗಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಹಣದಿಂದ ಬಯಲು ನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಫಿನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಟಾರ್ಗಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಫಿಸಿಕಲ್ ಟಾರ್ಗಟ್ ಅರಿತಿ ಹಣ ತೆಗೆದಿಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಜನ ವಸತಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳು ಇರುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ರಸ್ತೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಇದಲ್ಲದೆ ನಾನು ಅಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ 3-30 p.m.

ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೆರೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳು, ತೋಡುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಅಂಥ ಕಡೆ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಅಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ, ಅದೂ ಕೂಡ ಅಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಕಾಲು ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನತೆಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಲು ಸೇತುವೆಗಳಂತೂ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೋದ ಸಾರಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎನ್.ಇ.ಐ. ಮತ್ತಿತರ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಿಡಿ. ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಹೇಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಲಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಬೇಕಾದಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಹಣ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎನ್.ಇ.ಐ.ಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಂತಹ

ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಅದನ್ನೇ ತಿರುಗಿ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸ ಬಾರದು. ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿರಲಿ ಎಂದು ಅಶಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಮಿನಿಮಂ ನೀಡ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಾನೆ. 1500 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಕನಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನೀವು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 5-6 ನೂರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಮಿನಿಮಮಂ ನೀಡ್ಸ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಜನಿಡ್ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಮಲೆನಾಡಿನ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ರಿಂದ, ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗುವ ದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಕ್ಷಾಸ್ತರ ಈ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಾನೆ.

ರಸ್ತೆಗಳ ಮೆಯಿಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಸಲುವಾಗಿ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೆಯಿಂಟೆನ್ಸ್ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೆಯಿಂಟೆನ್ಸ್ ಎರಳೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೇನು ಸಾಲದು. ಜಾಸ್ತಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಗಟಾರಗಳು ತುಂಬಿ ಹರಿದು ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವು ಒಡಾಟಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದ ರಿಂದ, ಆ ಮೆನಟೆನೆನ್ಸ್ ಏಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಅನ್ನು 25 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಬದಲು ಕರಿಮಣಿ ನೆಲ್ಸನ್ ಭೂಮಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಫಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮಳೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಗುಡ ಗಳು ಜರಿದು ಬೀಳುತ್ತವೆ, ಮರಗಳು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ರಸ್ತೆ ಬದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೆಯಿಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಹಣದಿಂದ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮೆಯಿಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಫಂಡನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಏನೇನು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಜಾಸ್ತಿ, ಸುಮಾರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 8 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ತಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಳಗೆ ಕೂರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಟ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕಛೇರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷ ಮುಗಿದರೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ರಿಪೇರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಬರೇಇಡಿ ತಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋರ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾರವಾರ ಪೋರ್ಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯ ವಿಡೆ: ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಬಂದರುಗಳು ನಿರೂಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾವಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗುಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೊಳು ಕುಳಿತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಬಂದರುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಕೂಡಲೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಾಗೃತ ಪೂರೈಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನದಿಗಳನ್ನು ದಾಟತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ 2 ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ನಾನೇ-ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತೇನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ದೋಣಿ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ ರಿಂದ 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದರೆ ಸುಸ್ಥಿತಿವಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

* ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹೆಚ್. ಹನುಮಂತರಾಯಪ್ಪ (ಬೆಳ್ಳಾವಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆರೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಇತರಕ್ಕೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಫೀಸಿ ಬಿಲಿಟಿ ಬರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇಡದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ.ಕೆ. ರಾವ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಧುಗಿರಿ ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪೆರೇನಿಯಲ್ ಸೋರ್ಸಸ್ ಇರತಕ್ಕ ತಲಪುರಿಗೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಫಸಲು ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊರತೆವಾದಾಗ ತಲಪುರಿಗೆಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ತಲಪುರಿಗೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಫಿಕ್ಸ್‌ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತೀತಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ರೈತರು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫಿಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 10 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೇ ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ನಾನು 25-30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ 4 ಎಕರೆ, 5 ಎಕರೆ 6 ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಧುಗಿರಿ, ಕೊರಟಗೆರೆ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೀರು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಫಿಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪೆರೇನಿಯಲ್ ಸೋರ್ಸಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ನೀರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಜನರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೊರಟಗೆರೆ, ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮಂತರಾಯಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಗೀನ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ 1972ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಾದರೂ ಅದು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು 24-4-72ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ರೈತ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಧುಗಿರಿ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 50-60 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಭಾಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾಲುವೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನೂರಾರು ಎಕರೆಗೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಸ್ಪಿಎಚ್ ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಆದಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪುರು

ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ವಿಷನ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಅಕ್ವಿಷನ್‌ಗೆ 8-10 ವರ್ಷವಾಗುವುದರಿಂದ 8-10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುವ ಯೋಜನೆಗಳು ರಿವೈಸ್ಟ್ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟಾಗಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. under section 17 of Land acquisition act ಪ್ರಕಾರ ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಕೆಲಸವಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗ್ಗೇನ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗೆ 7-8 ಲಕ್ಷ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮಂತರಾಯಪ್ಪ.—ಅಕ್ವಿಷನ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳು ನಿಂತಿವೆ. ರವಿನ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು 30 ದಿವಸ ಟೈಮ್ ಕೊಟ್ಟರೆ 8-10 ದಿವಸ ಇರುವಾಗ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಫಸಲನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕಂದಾಯ ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ರೈತರಿಗೆ ಅದು ತಲುಪಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರೈತರಿಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಿವೈಸ್ಟ್ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟಾ ಪ್ರಕಾರ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಿವೈಸ್ಟ್ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟಾ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್, ಲೀಡ್ ಎಲಾ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಕೆರೆಗೆ 40 ಸಾವಿರ 50 ಸಾವಿರ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಫೈಲು ಎಗ್ರಿಕ್ಯುಟೇವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕ್ಲೈರಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಸಾಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಟ್ರೇಸ್ ಡೆಟ್ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಲೋಕೊ ಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಲಾಣ ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಡಾ. ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಸಲ ಸದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕಳೆದ ಸಲ ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಅಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ. ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು 1973-74ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದೂ ಅದರಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಆಗಿದೆ. ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್‌ರವರು ನೀರು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಹಾಗೂ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲಸ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಾಕಟ್‌ಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಕಳೆದ 10-15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಕೇವಲ 40 ಅಡಿಗಳ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ತೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ವರ್ಷ 12 ತಿಂಗಳೂ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷಿ ರಾಜ ಸಾಗರದ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆ ತೆಗೆದು ವರುಣ ಕಾಲುವೆ ಮೂಲಕ 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರುಣ ಕಾಲುವೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡ್ಯದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವರುಣ ಕಾಲುವೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡ್ಯದ ಜನರು ಜಿಡ್ಡಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ

ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಮಂಚೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕಾಕಟಾಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆರಂಭ ಆಗುವವರೆಗೆ ವರುಣಾ ಕೆನಾಲ್ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್.ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಂದು ಅದರಿಂದ ವರುಣಾ ಕೆನಾಲ್‌ಗೂ ನೀರು ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಲೇ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ನೀರನ್ನು 1 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಇರುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 20-30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸಾಕಾಗದೇ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ನೀರನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ವರುಣ ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಿದ ಕ್ಷಣ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನೀರಿನಿಂದ ವರುಣಾ ನಾಲೆಯ 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯೂ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇಂಟಿರಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಏನೋ ಇದೆಯೇನೋ ನಾನು ಕಾಣೆ. ಇನ್ನು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೂಡಾ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 136 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಯುಷ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ಇದುವರೆಗೂ ದೊಡ್ಡ, ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಕೇವಲ 55 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ ಇನ್ನೂ 81 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯನ್ನು ನೀರಾವರಿಯ ಕೆಳಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರರವರ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ 24 ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಆರ್‌ಬಿಟ್ರರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಆರ್‌ಬಿಟ್ರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ಸಹಾ ನಾನು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಜೊತೆ ಏನು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಿಂತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಆರ್‌ಬಿಟ್ರರಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ವೈಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಏನು ನೆರವು ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಲಾಪ್ಸ್ ಮಾಡದದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೇಗೂ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮನಸ್ಸು ಒಲಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಚೆಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ದುರದೃಷ್ಟ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಬೇರೆಯವರು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಚೆಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಈ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೊರದೇಶದ ಒಬ್ಬರು 700-800 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅರ್ಥಿಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಅವರು ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕಾವೇರಿ 3ನೇ ಹಂತದ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೇ ಇನ್ನೂ 200 ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೇ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಾಲಗೋವಾಲ್‌ರವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಬೇರ್ಮನ್‌ರವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಏಕೆ ಬಂದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆಗ ನಾನು ಬೇರೆ ದೇಶದವರ ಮುಂದೆ ಏನು ಜಗಳ ಆಡುವುದೆಂದು ನಾನು ಹಾಗೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಆಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಇವತ್ತು ಪೊಟೆಂಶಿಯಲ್ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿ ಈ ದಿನ ನಗರದಲ್ಲಿ 50 ಜನ ಏನು ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊತ್ತು ಉಪವಾಸ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಮಾಡುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಗುಂಡರಾಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಲೂ ಸಹಾ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬರುವ ನೆರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಏನು ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊರದೇಶದವರು 700-800 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ

ಏನು ನೆರವು ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಲಾಘವ್ ಮಾಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ದಿನಕ್ಕೆ 8 ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ 15-20 ಜನರು ಸಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ಹಾಗೂ ನುಂಗಲೂರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರ ಮಲತಾಯಿಯೋರಿಗೆ ಏಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸೇತುವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹುಟ್ಟಿದ ಊರು ಕಾವೇರಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಹರಿಗೋಲು ಹಾಕಿ ದಾಟುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18 ಜನರು 1958ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಜನಬಸವಯ್ಯನವರು ರಸ್ತೆ ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಪ್ರೋಚ್ ರೋಡ್‌ಗಳು ಆಗಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಸೇತುವೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕೂಡಾ ಕರೆದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೋದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿ ಟೆನ್ಡರ್ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿಯ ಬಡ್ಡಿ ಟೆನ್ಡರ್ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಈ ಮಹಾಪೂರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ 18-20 ಜನ ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಈಗ ಏನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಆಗಿವೆ ಅವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಏನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ, ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ನಿಂದ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ರಚನೆ ಯಾಗಿ; ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಿರ್ಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ನೂಡಿ; ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ 4-00 p.m.

ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು; ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ: ರಸ್ತೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸೇತುವೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು 8-10 ವರ್ಷಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಅಂಧ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುಮಾರು 35 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಡ್ಯಾಂನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು; ಇದಾದ ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟರು. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು, ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಆಗಿತ್ತು ಆಗ ಇದೊಂಥ ಸೆಟಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಘವ್ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದು; ಅಪ್ರಕ್ ಕೃಷ್ಣ ಇನ್ನಿತರ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನು 4-5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ; ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).-ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸದನಮುಂದೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸದನದಮುಂದೆ ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಭಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ

* ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದ್ಯಸರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ, ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,8,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದೆಯೆಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 74,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆಯೆಂದು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸುಮಾರು 38,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 6,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳೆಂದು ನಮೂದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 74,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆ ಎಷ್ಟು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದೆ? ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡ್ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಹೀಗೆ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಗಗಳು ಇವೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದು ಸರಿ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಉಳಿದವಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಐ.ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ. ಕೆಟಾಗರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡು, ಲೋಕಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್, ಅದರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್ ವಿಲೇಜ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿ, ಇವುಗಳ ಮೆಂಟಿನೆನ್ಸ್ ಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1972-73ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ 50 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಐಸಿಆರ್‌ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಮೈನಾಟಿನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು 12,500 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಐಸಿಆರ್‌ಸಿ ಪೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ 60 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಕೆಲಸವು ಕೂಡ ಪೂರ್ಣ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ರಸ್ತೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹ್ಯಾಮ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಟಲ್ ಹಾಕಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ಯಾಚ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಲ್‌ವರ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿವೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 1979-80ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ ನವರು ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಶಾಸಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ, ಸೇರಿಸುವುದು, ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಕೆಲಸ ಸೇರಿಸುವುದು, 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತಾದ್ದು ಸೇರಿಸುವುದು ಈ ರೀತಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶಾಸಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. 1979 ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸಪ್ಪ ನವರು ಸೇರಿಸಿದಂಥ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಆಗಿತ್ತು ಈಗ ಅದು 8 ಲಕ್ಷಕ್ಕೋ 12 ಲಕ್ಷಕ್ಕೋ ಹೋಗಿರಬೇಕೆನ್ನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ 4 ವರ್ಷ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಗೋಡೆ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1979-80 ರಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರು ಸೇರಿಸಿದಂಥ ಕೆಲಸ 5 ವರ್ಷವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, 1980-81ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದಂಥ ಕೆಲಸ ಏನಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 1981-82 ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಕೆಲಸದ ಗತಿ ಏನು? ಈಗ ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಅದರ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ 1979-80ರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ

ಅಂದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಕೆಲಸ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ನನಗೆ ದಿಗಿಲು. ನಮ್ಮ ದಿವಂಗತ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಸೇರಿಸಿದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಈ ವರ್ಷ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿಗೆ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಯಳಂದೂರು, ಟಿ. ನರಸೀಪುರ, ಈ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಈಗಾಗಲೇ ಅಂದರೆ 1983-84ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವಂಥ ಕೆಲಸ ಆಗಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 1984-85ಕ್ಕೆ ಆದರೂ ಮುಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆ ಎರಡು ಹಂತದ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಏತನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಾಂಪೌ ಹೆನ್ಸೀವ್ ಆಗಿ ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ರೈನ್‌ಪಾಡೋ ಬೆಲ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದು ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಸುವರ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಎರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಜಲಾನಯನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರದೇ ಇರುವಂತಾದ್ದು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಆ ನೀರನ್ನು ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಲಿಂಕ್‌ಕೆನಾಲ್ ಮಾಡಿ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಹರಿದು ಹೋಗತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಪಿ.ಮೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ತೊಂದರೆಯಿಂದಾಗಿ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ. ಕಾಸ್ಪಿ ರಿವೈಸ್ ಆಗಿದೆ. ಕಾಸ್ಪಿ ಪರ್ ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನೊಂದಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಕಾಸ್ಪಿ ಪರ್ ಎಕರೆ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಂಡೆಗೋಡ್ ಕೆರೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಜಂಬಲ್ ಕಾಲೋನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನವರು ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ, ಅದು ಬಡ ಟ್ರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಈಗ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನವರು ಆ ಕೆಲಸ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ನವರ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ, ಬಡವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಯಳಂದೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರಿಲೀಫ್ ಪಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ತಿಂಗಳಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು

* ಈ ಚಿಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಳೆ ಬಾರಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಮಗೆ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಮಂಜೂರು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ ಭೀಮಪಾ (ಷಹಬಾದ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ 1982-83ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಗೂ ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೂ ಏನೇನು ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಗೆ ಕಳೆದ 36 ವರ್ಷದಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈಗ ಇಡೀ ಲೋಕವನ್ನೇ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ 36 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾಣದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ ಆಗಬೇಕಿತ್ತೋ ಅದು ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಜನತೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಲಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿ, ಎಂ.ಎನ್.ಇ.ಪಿ., ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬಂದು ಇವರು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದೆವು ಆದರೆ ಮಳೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಟಾರ್‌ರೋಡ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರೂ ಯಾರೂ ಟೆಂಡರ್ ಗಳನ್ನೇ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ 33.60 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 3 ಸಾರಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆದರೂ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 16 ದಿವಸದ ವರೆಗೆ 1 ಕಿ. ಮೀ. ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಳೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಈಗ ಈ ಬಡೆಟ್ ಎಲ್ಲಿ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆ ನನಗೆ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಪತ್ರದ ಮುಖೇನ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮುಂದೆ ಬಾರದೇ ಇರಲು ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಮೊದಲು ರಸ್ತೆಯ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಯಿನ್‌ಟ್‌ನೆನ್ಸ್ ಗೋಸ್ವರ 48 ಕೋಟಿ ರೂಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನೋಡಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಛೋರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಜರ್ಮನ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ, ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ, ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ, ಅಥವಾ ಜಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ

ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇರುತ್ತದೆ, ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಇರುತ್ತದೆ, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಕೂತು ಹಣವನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಏನೂ ಕೊಡ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಇನ್ನು 2-3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ನೀವು ಏನು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೀರಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಮ್ಯಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗೋಸ್ವರ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೂ ಕುಂಟಿಸುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದುದು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರಾಭಾವವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಆದರೂ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಿವೆ. ಭೀಮನದಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉಜ್ಜಿನ ಹತ್ತಿರ ಡ್ಯಾಂನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಭೀಮನದಿ ಬಹಳ ರಭಸದಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ಈಸಾರಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಷಹಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ 31 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಕೇವಲ 8-10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಎಕರೆಗೂ ಕೊಡ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೇವಲ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋಂದರೆ ನಾವು ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ನೀರನ್ನೂ ಕೊಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಬೆಚ್ಚೆನಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾವು ನೋಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಹಣದ ಉಪಯೋಗ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜನತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ 4-5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷದ ಬೆಚ್ಚೆನಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜನರು ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯಲು ಕನಿಷ್ಠ 10-15 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ 3-10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇಸಲ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ನಗರ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನೀರಾವರಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೊಡ ಬಗೆಹರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮೇಜರ್ ಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮೇಜರ್ ಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಸಂಟ್ರೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೆಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ನಾವು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ 616 ಕಿಲೊಮೀಟರ್ ಗಳಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಬರುವತನಕ ಸಾವಿರಾರು ಟ್ರಕ್‌ಗಳು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನೂರಾರು ಜನರು ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಡ್ರೈವರ್ ಮಿಸ್ಟೇಕ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಯಾದ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡು ವಾಹನಗಳು ಒಡಾಡುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಿಗೆ ಆಲ್ ವೆದರ್ ರೋಡ್ ಆಗಬೇಕು ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸನ್‌ಮಾನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಡ್ತಿ ಟ್ವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡೋಣವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ನನಗೆಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಂಥ ಗ್ಯಾಂಗ್ ಮೆನ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಅವರು ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಮೆಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪುಗಲಾರದು, ಸುಮಾರು 10-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಜಾತ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾಯಂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈವರೆಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ದಿಟ್ಟಿತನಮಾಡಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಅವರನ್ನು ಹೃದಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ 10-20 ಸಾವಿರ ಜನ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಅದೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ 8-10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಇದುವರೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಫೇಸ್‌ಮಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೂಡ ಖಾಯಮ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಈವತ್ತು ಅವರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಓದಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಳಗಾಡಿನ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಯೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮದೇಶ ಹೆಳಗಾಡಿನಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದೇ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಎಂದರೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವುದೇ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 36 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವೇದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೆಳಗಾಡಿನ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 7 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೋಡ್‌ನ್ನು ಆಲ್ ವೆದರ್ ರೋಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೋಡ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 70 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರೋಡ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು 7 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರೋಡ್ ಈ ಮೂವತ್ತಾರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ನೋಂದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಇದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹರಿಸಿದರೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಹೆಳಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೂಲಿ ಆಳಿಗೆ ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿನಿಂದ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಕೂಲಿ

ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೋಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕರೆದರೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕರೆದರೆ, ಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕರೆದರೆ, ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಯಾಗಿ 6 ರಿಂದ 8 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈವತ್ತು ಮೇನಾಟಿನನ್ಸ್‌ಗೆ ಮೇಜರ್ ದಿಸ್ಕಿಕ್ಸ್‌ಗೆ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ದಿಸ್ಕಿಕ್ಸ್‌ ರೋಡ್‌ಗೆ 3500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್‌ಗೆ 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ರೂರಲ್ ರೋಡ್‌ಗೆ 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಬರಜಂಗಲ್ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಹೇಗೆ ಮೇನಾಟಿನನ್ಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ರೂರಲ್ ರೋಡ್‌ಗೆ, ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್‌ಗೆಂದು ಏನು 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕಾದರೂ ಏರಿಸಿದರೆ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಓಡಾಡುವಷ್ಟು ರಮ್ಯೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 p.m.

ಇನ್ನು ಐ.ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ. ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳಿವೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಫಾರ್ಮ್‌ಷನ್ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗಲೇ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೇ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ, ರಿಪೇರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇನಾಟಿನನ್ಸ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಹಣವನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಈ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾವಲ್-ಸ್ಟ್ರೂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ನವರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಸಹ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ನಮಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭವಿರುವಾಗ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್‌ವರ್ತ್ ಕೆಲಸ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್‌ವರ್ತ್ ನಾನ್-ಐ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ರೋಡ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ 2-3 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಈ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇನಾಟಿನನ್ಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿಯ ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಯ ಅಪ್ಪರ್ ಚಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐ. ಟಿ. ರೋಡ್ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗೆಂದು ಇರುವಂತಹ ಜಾಗವನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಮೀನುಗಳವರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ರಸ್ತೆಯ ಜಾಗ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಗಳು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಒಂದು ಗಾಡಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗಾಡಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಚಾನಲ್ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಈ ಐ. ಟಿ. ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ರಸ್ತೆಗೆಂದು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ರೈತರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನೀವು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಮುಂದೆ ಚಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅಂದರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ನಂತರ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ರೈತರು ಒಂದು ಇಂಚ್ ಕೂಡ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅಕ್ಕಿಜಿಪ್‌ನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ರಿಂದ ಈಗಲೇ ಐ. ಟಿ. ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ 18 ಅಡಿ ಇಲ್ಲವೇ 30 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಅಗಲದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಜಾನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಏನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಜಾನಲ್‌ಗಳ ಹಿಂಭಾಗದ ಲೋ-ಲೇಯಿಂಗ್ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸೀಪೇಜ್ ಎದ್ದಿದೆ. ಇದು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಜೂನ್, ಜುಲೈ, ಆಗಸ್ಟ್ ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನೀರು ಜಿನುಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಲಗೆ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೇ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಪೇಜ್ ಡ್ರೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ನೀರು ಜಿನುಗುವುದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಸಕಲೇಶಪುರದ ಬಹಳ ಜನರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಇಂತಹ ಮುಳುಗಡೆ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು 36 ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 18 ಕಾಲೋನಿಗಳು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಮುಳುಗಡೆಗೆ ಒಳಗಾದಂಥ 20-25 ಸಾವಿರ ಜನರ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಈ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನರು 10 ರಿಂದ 25 ಎಕರೆವರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹವರನ್ನು ಈಗ ಕಾಡಿಗೆ ತಂದು ಬಿಸಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. 2 ರಿಂದ 4 ಎಕರೆವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇವರಿಗೆ ಮಿಷ್ಸಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾದರೆ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲವಾದರೂ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೂಲಕ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬೆಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೂಲಕವಾದರೂ ನೀರನ್ನು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಯಾರು ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅವರೂ ಸಹ ಈ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೀ ಎಂದೇ ಹಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಜನರ ಒಂದೆ ಶಾಪ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ತಗಲಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಪಿ. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಒಡೆದು ಹೋದ ಕೆರೆಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಒಡೆದ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಡೆದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಳೆಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ಯಾವ ಧರ್ಮ ? ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದ ಮೇಲೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣ ಸರಿಪಡಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೊದಲೆ

* ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಬರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿ ದೇಶ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಯಿಂದ 25 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹುದಾಕಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ನೋಣವಿನಕೆರೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ತರತಕ್ಕ ಮೀನುಗಳು ಇವೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಇವೆರಡೂ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇವರು, ಇವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು 50 ಸಾವಿರ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಕೆರೆಯ ಮೀನನ್ನು ಕೇವಲ 1 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಛೇದಿಸ್ತು ರೂ.ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಎರಡೂ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಮಿಳುನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಿಪಟೂರು, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಜಲಪ್ರವಾಹ ನೀರಕ್ಕೆ 15 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ 80 ಭಾಗ ನೆಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಜಲಾಶಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ಗ್ಯಾಮಿಂಗ್‌ ತರಹವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇನು ಆಟ ಇದ್ದಹಾಗೆ, ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನೆಲದಲ್ಲಿರುವ ಜಲಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ 20 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಕಡೆ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದು, ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಕಡೆ 20 ಎಕರೆಗೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಹಲ್ಲು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಕಡಲೆ ಇಲ್ಲ, ಕಡೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತರಹ ಆಗಿದೆ. ನೀರು ಇರುವ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ, ಭೂಮಿ ಇರುವ ಕಡೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ ನೆಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನೆಲದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರಲು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಜ್ಞರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷವು ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ನೀರಿನ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬರಗಾಲ ಪೂರ್ತಿ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆ ಗಟ್ಟಿವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಮೊದಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಜನರು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುರಾಲ್ಯಾ ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೀರಾವರಿ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ವಿಧ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದು ಬಹಳ ನಿಧಾನ. ರೈತ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಆಳುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಆಳುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮೆಟಿರಿಯಲ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ವಿಧ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಚುರುಕಾಗಿದ್ದ ರೈತ ಆರು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ, ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಲವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದ ನೀರನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಂದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರ

ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಣೆ ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಕೂಡ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದುದುಂಟು. ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳುವಂತಿ ನೀರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ಭರ್ತಿ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಬಡತನ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿಮಾ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೇಳುವಂತಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಜಾತಕಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮಣ್ಣು ಉದುರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಗುಮ್ಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಣ್ಣು ಉದುರುತ್ತದೆ, ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣು ಉದುರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಒಳಗಡೆ ಹೋದರೆ ಈಚೆಗೇ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಒಳಗಡೆಯೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಎಂದು ಭಯವಾಗಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೇನು ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೊತೆಗೆ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುದಾನ ಪಡೆದು ಅಥವಾ ಪರದೇಶದಿಂದ ಲಾಭದ್ರೋ ಸಾಲ ತಂದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ಲದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೊರೆಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಜನ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಬಾವಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಡತನ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲೂ ಮಿನಿಯಂ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೇಳಿದರೆ ಪೋಲ್‌ಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ, ವೈರ್‌ಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು ಆದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ 33, 34 ಮತ್ತು 43, 44, 45ನೇ ಬೀಡಿಗೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 100ಕ್ಕೆ 80 ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರು ರೈತರು. ಆ ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದಂಥ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಆಗತೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಾವು ಸರಿಯಾದಂಥ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ದವಾಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳ ಒಂದು ಚಕ್ರ ಕೂಡ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಒಂದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಯಾರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ದಾರರಿಂದ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮೆಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಮೆಷನ್ ಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಅ ಕಂಪನಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಕೂಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ದಾರರಿಂದ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾರು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ಪರಿಚ್ಛಾನ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ—ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗೇರಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಆ ಗ್ರಾಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದೆ ಆಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಡಜನರು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಮನೆ ಮಾಡದೆ ಇಂತಹ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಲಗುವ ಮನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಲಪ್ರಭ ಎಡ ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಗತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸಿದಂಥ ಜನರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವೂ ಕೂಡ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಅರ್ಥ ಏನು? ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಲಪ್ರಭ ಬಲ ಮತ್ತು ಎಡದಂಡೆಯ ಕಛೇರಿಗಳು ಏನು ಇವೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಎತ್ತಂಗಡಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾರೂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಏನೇ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಒಂದು ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ರೇಖೆಯನ್ನು ನಾನು ದಾಟುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್ (ಕಮಲಾಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನನಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗೆ

ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಉಪನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ವಿಮಾನ ಬರುವುದು ಅರ್ಧಗಂಟಿ ತಡವಾಯಿತು. ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಜಡೆಯರಾಜ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೋ ಎನ್ನುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹಿಂದೆ ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ರೋ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಇಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಅಥವಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಅತ್ತೀಯರು. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಅತ್ತೀಯರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, 5-00 p.m.

ಹೊಳೆನರಸಿಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕತೆ ಇದೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಯಾವಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿರಿ?

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಗಡ್ಡೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಜಡೆಯರಾಜ್.—ಹೊಳೆನರಸಿಪುರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದಂಥ ಒಂದು ಕತೆ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೊಳೆನರಸಿಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ, ಗೋರೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಅರ ಕೋಲಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಾಳೇಗಾರರು ಇದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಅರಕೋಲ ಗೂಡಿನ ಗೋರೂರಿಗೂ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಪಾಳೇಗಾರರೂ ಹೊಳೆನರಸಿ ಪುರದ ಪಾಳೇಗಾರನ ಸೈನ್ಯದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಳೆನರಸಿಪುರದ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅರಕಲಗೂಡಿನೂ, ಗೋರೂರಿನವರಿಗೂ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಎರಡೂ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಹೊಳೆನರಸಿಪುರದ ಸೈನಿಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಳೆ ನರಸಿಪುರದ ಸೈನಿಕರು ಅರಕಲಗೂಡಿನ ಒಳಗೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಗೋರೂರಿನ ಹೊರಗೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥದ ಒಂದು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ಹೊಳೆನರಸಿಪುರದಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಈ ತರಹ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅವರು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಹೇಳಿದ್ದರು....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ.—ಇದ್ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಮಲ ಪ್ರಭಾ, ಅಪ್ಪರ ಮಲ್ಲಾಮರಿ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯ ಇದು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಜಡೆಯರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧ ಎಂಥಾದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದರೆ, ಹೊಳೆನರಸಿಪುರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನೇ ಆರಿಸಿ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಮಗಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆ ಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಬಹಳ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಏಳೆಂಟು ತಿಂಗಳಾಗಿವೆ, ಕಾದು ನೋಡೋಣ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂಬುದು ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಎಂತಹ ಪ್ರಬಲವಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡಿಗ್ರಿ ಹೋಲರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾವು ಆಸೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಏನೇನು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಆದದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ, ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಏನು ಬಂತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಷಯ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಸ್ಟಾಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಷ್ಟು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ತನಿಖೆಯಾಗಿವೆ? ಯಾರಾರು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ? ಡಿಸೆಂಟ್ರಲೈಸೇಶನ್ ಆಫ್ ಪವರ್ ಬಗ್ಗೆ ದೇವೇಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೊಂದಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಿದೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಇವತ್ತು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ದತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಇದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರಾ? ಎಷ್ಟು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ದೇವೇಗೌಡರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1750 ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು, ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಒಂದು, ಎರಡು ತಿಂಗಳು, ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆಲಾ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವೇನು? ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು ಯಾರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಪ್ಪರ್ ಕ್ವಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇರಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಅವರು ಹೇಳಿದವರನ್ನೇ ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಲಿ, ಮಾಡದೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ರಜೆಯ ಮೇಲಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕನಿಗೂ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಏನು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂಗ್ಲೂಂಗ್ ಆಗಿದೆ, ಅವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಿವೃತ್ತ ಶಾಸಕರ ಒಂದು ಚೀಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಬಿಬಿಎಂ ಅನ್ನು ಅವರು ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಧ್ಯಾಸ ಆಗಿದೆ. ಇಡೀ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮೋರೇಲ್ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಶಾಸಕರೇ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ನಿಸ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿಗೂ, ಶಾಸಕರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಮೋರೇಲ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ

ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದೂರು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ಎಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮನೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅವರು ಬಹುಶಃ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ಕ್ವಾಶ್ಚೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರುವಾಗ ಈ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವಾದರೂ ಸ್ಕ್ವಾಶ್ಚೆಸ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಮುಖ್ಯ ಅಭಿಯಂತರವರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ವರ್ಗವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಲಿಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ 2-3 ಕೋಟಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಂವಾಜು. ಈ ತರಹ ಇನ್‌ಡಿಸ್ಟ್ರಿಯ ನೇಟ್ ಆಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನ್ ಪ್ರಾನ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಾನ್ ಪ್ರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಬಾಕಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರೋಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಸಬ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಸ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿ ಅಮೇಲೆ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತಲೋ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಶಾಸಕರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ,

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

He is making a serious allegation. He is the Deputy Leader of the opposition. He must spell out whether the Janatha Party MLAs taken money while getting the transfers of whether they are intending to make money by taking such an officer from his constituency.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಅನೇಕ ಜನ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ, ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನರ ಹೆಸರು ಬೇಡ. ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಾಕು. ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ತಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಜನರ ಹೆಸರು ಬೇಡ ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ. ಇಂತಹವರು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. I am prepared to see that an inquiry is conducted and if the allegation is proved, I will see that the member is disqualified from our party.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ, ನಾನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಾರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಆದಂತಹ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಶಾಸಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ್ಯಾವ ಶಾಸಕರು

ಯಾವಾವುದಕ್ಕೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸೀರಿಯಸ್ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಅಂಶ, ಒಂದು ಘಟನೆ ಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದರೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಸಾರಸಗಟು ಬೀದಿಯಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತಹದು ಇದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಾದರೆ Sir, This is a very serious matter ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. It is a very serious matter ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಊರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? Then it is rather difficult for us to function here. If he wants to stand by his statement, he must make a specific allegation that such and such Janatha Legislator has taken money in a perticular case.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ತಾವು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಶಯ.

(ಗೊಂದಲ)

Mr. Speaker.—He is capable of defending himself.....

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಡತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ; ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಜನಜನಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ಹಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯರಾಜ್ ರವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಡೆಯರಾಜ್‌ರವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ವಿಚಾರಣೆ ಯಾಗಿಲಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಸ್.ಪಿ.ಗೆ ಇಷ್ಟು, ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಾರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ. He has made an allegation. I welcome such allegations but they should be based on certain facts. ಯಾರೋ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರು ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು, ಆರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. He is a Senior Member and the Deputy Leader of the recognised Opposition Party.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಜನ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದಂಥಾ ಜನ, ಹಾದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹೆಂಗಸರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಡೆಗೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ)

Sri G.P. Wodeyaraj.—What I have got to say I have said. Let the Government conduct an enquiry. ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯೀಯದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟರು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರತಕ್ಕಂಥಾ 224 ಜನರೂ ಸಹ ಭ್ರಷ್ಟರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣವೇ. ಆದುದರಿಂದ ಹಾದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಈಗಲೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೀಗೆ 7-8 ಜನರು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ ತಾವೇನು ಹೇತುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

Sri G.P. Wodeyaraj.—Unless they are on a point of order how can you allow them to talk? ನಾನು ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್‌ರವರು ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತರಹ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಶಾಸಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತಹ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೊತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೀವು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲಾ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಹೂಡಿದಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುವರೆಗೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೊರಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದದ್ದು. ಯಾರನ್ನೋ ಕುಬಂಕಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಎಂದರೆ ಇವರೇಕೆ ಹಗಲು ಮುಟ್ಟಿನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದಂಥಾ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಇದುವರೆಗೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಪಾದನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೇ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ದಯವಿಟ್ಟು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ...

Mr. Speaker.—Hon. Member Sri Mahadev, try to behave yourself. ನಾನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಒಡೆಯರಾಜ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ನಾನು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 26 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್ ಇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್ ಇವೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್ ಇವೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಈವತ್ತು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹಾಗೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾನೇನು ಆರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೋಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಫಿಸಿಕಲ್ ಟಾರ್ಗಟ್ ಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಏನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ರೋಡ್ ಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಾ ? ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಫೇಸ್ ಮೆಟಲ್ ರೋಡ್ ಸಹ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂ ಎನ್ ಪಿ, ಐ ಸಿ ಆರ್ ಸಿ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಟಿ ಒಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥಾ ರೋಡ್ ಗಳು ಸಹ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂಥಾ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದರೆ ಆ ರೋಡ್ ಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷ ಎರಡು ವರ್ಷ ಆದರೆ ಆ ರೋಡ್ ಮಾಡಿದರೂ ಪತ್ತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರೇ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರೇ ವಿನಾ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೋಡ್ ನ್ನಲ್ಲಾ ಪಕ್ಕಾ ರೋಡ್ ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವನೆಲ್ಲಾ ಪಕ್ಕಾ ರೋಡ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಲ್ಗು ಬಾಂಕ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಗೋಸ್ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಸ್ಸರ್ ಪಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲಾವರ್ತಿ ಕನಪರ್ವನ್ ಕೆಲಸವು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ದುಡ್ಡು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲಾವರ್ತಿ ಕನಪರ್ವನ್ ಕೆಲಸವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 27 ಪರ್ಸೆಂಟ್

ಮಾತ್ರ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ರೋಡ್ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾವು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕೋ ಅದರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೆಂಟೇಸನ್ ಆಫ್ ರೋಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೆಡ್ಲಲ್ ಅನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್, ನಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ರೋಡ್, ಡಿಸ್ಟಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ರೋಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆೋ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೋಡ್ ನ್ನೂ ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಟೆಸಿನ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮೇಟೆಸಿನ್ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನಾದರೂ ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

5-30 p. m.

ಬಬ್ರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಅವರು ಗಹನವಾದ ಆಪಾದನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ತರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಓದಿಸಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೀಗೆ ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೇರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತರಿಸಿ ಓದುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರದಿ ಆದ ತಕ್ಷಣ ತರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಕುಂಬುಳ ಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಎಂದರೆ ಇವರೇಕೆ ಹೇಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?

ಬಬ್ರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಅವರು ಸೀನಿಯರ್ ಮೆಂಬರ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ತರಹ ಸುಳ್ಳು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತರಿಸಿ ಓದಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ನಡವಳಿಕೆ ಗಳನ್ನು ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಭೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಕೆಲವು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಗರೂಡಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರು ತ್ತಾರೆ. ಇದು ಗರೂಡಿ ಮನೆಯಲ್ಲ. ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜನಗಳ ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕವರು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಟು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಭೆ ಏನು ಇದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ, ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಭೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಯುವಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೋಗಬೇಕು. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಜನರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇತ್ತ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಅತ್ತ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ? ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ನಾವು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇವೆ ಧರಣಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕಾನೂನಿನ

ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಅವರು ಕೆಲವು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಿವಿಲೇಜಿ ಮೊಷನ್ ತರುವುದೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಬೇರೊಂದು ಮೊಷನ್ ತಂದು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ತರಹವಾದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಹಳೆಯ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತೇವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಇದು ಬೆದರಿಸತಕ್ಕ ಸಭೆಯಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಂಜುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಈ ತರಹ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈತರಹ ಆದರೆ ನಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಹಿರಿಯರಾದಂಥ ಮತ್ತು ಉಪನಾಯಕರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಅವರು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆಪಾದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಪಾದನೆಗಳು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎನ್ನುವುದು ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡು ತ್ತೇನೆಂದು ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಮಾಡಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಳು ಸಾಬೀತು ಆಗಬೇಕು. ಇದು ರಸ್ತೆಯ ಮಾತು ಆಗಬಾರದು. ಹುಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಅವರು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಯಾವ ತರಹ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಟುವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಜೊಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಸದನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಲೋತ್ಪಂಧನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹೇಗೆ? ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾದೇಗೌಡರು ಅವರಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನೊಂದು ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಘನತೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ದಾಗ ಅದನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಣತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ವಾದವಿವಾದ, ಚರ್ಚೆ, ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಹಹಮ, ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಜೊಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಈ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಇದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧಾಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ತಾವು ಬಂದು ಸದನದ ಗೌರವವನ್ನು ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪಾದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೀನಾಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಮಾತಿನ ಅಪಾರ ಅನುಭವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಾದೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಭೆಯ ಘನತೆ-ಗೌರವ, ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ ಉಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಕೇವಲ ಆಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಉಪನಾಯಕರು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ತಮಗೆ ಹೊಸ ಪರಿಚಯವೇನಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಧಾರ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ನಾನು ಇಂತಹ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಮಗೆ ಮುಂಚೆ ತಿಳಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಜಿ. ಲಿಂಗೇಗೌಡರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ ನವರು ಆರೋಪ ಪ್ರತಾರೋಪ ಮಾಡಿದಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಾದೇಗೌಡರಿಗೂ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನತಾ ಶಾಸಕರೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಡ ಇರಬೇಕು. ಸ್ವತಃ ಇರಬೇಕು ಅದು ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಕ್ಷೋಷ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂದಮೇಲೆ ಅದು ಜವಾಬ್ದಾರರಹಿತವಾದ ಆಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದು.

ಸದನವು ಸಂಜೆ ಐದು ಗಂಟೆ ಹದಿನೆಂಟು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ಗುರುವಾರ, ದಿನಾಂಕ- 25ನೇ ಅಗಸ್ಟ್ 1983ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು.

W. D. Nos. 8179, 8178, 8180.